

Bijlage 4

Pestprotocol

Pestprotocol Fredericusschool.

1. Het verschil tussen plagen en pesten:

Plagen is niet hetzelfde als pesten. De verschillen zou je zo kunnen aangeven:

Plagen	Pesten
gelijkwaardigheid	machtsverschil
wisselend "slachtofferschap"	hetzelfde slachtoffer
humoristisch	kwetsend
af en toe	vaak/voortdurend

Wat wij onder pesten verstaan:

"Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen."

Met deze definitie is het verschil tussen pesten en plagen duidelijk aangegeven.

Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, een keer per week of regelmatig.

Pesten komt helaas ook bij ons op school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en dan ook serieus willen aanpakken.

Daarom:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of het pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.
- Als pesten optreedt moeten leerkrachten, in samenwerking met de ouders, dat kunnen signaleren, zij nemen duidelijk stelling en school gaat over op een directe aanpak.
- Wanneer de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is inschakeling van externen gewenst.
- Als de situatie blijft escaleren volgt de procedure "schorsing en verwijdering"

2. Signalen van pesten:

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Discriminerende opmerkingen maken.
- Zogenaamde 'leuke' opmerkingen maken over een groepsgenoot.
- Een ander voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes schrijven over een ander.
- Negatieve opmerkingen maken over bijv. kleding.
- Isoleren/negeren/buitensluiten.

- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van het slachtoffer gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.
- D.m.v. doelbewuste opmerkingen of gedrag een kind uitlokken tot een reactie (zuigen)
- Roddelen, steeds spreken over een kind dat er dan zelf niet bij is
- Cyberpesten via de Sociale Media (internet, facebook e.d.)

Blijf alert en houd je ogen open voor andere signalen!

Houd er wel rekening mee dat dit vaak stiekem gebeurt.

Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Pesten is verboden.

Alleen straffen helpt niet en verplaatst vaak de problematiek (bijv. naar buiten schooltijd).

Om duidelijk stelling te kunnen nemen, is zicht op de omvang van het probleem, kennis van de gevolgen voor het slachtoffer, maar bovenal invoelend vermogen vereist. Hierbij moet de school de ernst van het probleem serieus nemen. Pesten wordt altijd in het team besproken.

In de kern houdt dit in: respectvol omgaan met elkaar!

Niet de 'dader' of de 'omstanders' (dus ook de leerkracht!) bepalen wat een kind voelt of waar de grens ligt, dat bepaalt 'het slachtoffer' zelf!

3. Aanpak:

Fase 1

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest, hoort dit van de leerling zelf of medeleerlingen(dit is geen klikken !), of ouders komen dit melden.

De afspraken binnen de school leveren geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht neemt een duidelijke stelling in, want als dit niet gebeurt dan zegt een leerkracht in feite: ga maar door.

Er wordt gesproken met de verschillende partijen.

Begeleiding en hulp aan het gepeste kind:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Evt. Sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging, kanjertraining

Begeleiding en hulp aan de zwijgende middengroep:

De volgende acties zijn mogelijk:

- Pesten aan de orde stellen in de klas bijvoorbeeld door aandacht voor dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.
- Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen peestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn “klikken” bestraffen.
- Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden

Hulp en begeleiding van de pester

- **Praten:** zoeken naar de reden/ oorzaak van het ruzie maken/pesten:
de baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen of andere redenen zoals een problematische thuissituatie, voortdurend gevoel van anonimiteit, voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt, voortdurend met elkaar de competitie aangaan
- Eventueel een schriftelijke opdracht, zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste. Dit **bewust worden**
- Laten inzien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- De pester zelf **oplossingen** laten bedenken. Wat gaat het kind doen om te zorgen dat het probleem wordt opgelost? b.v. Excuses laten aanbieden (meer dan sorry zeggen...)
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-denk-doe- houding' of een andere manier van gedrag aanleren: b.v. d.m.v. Analyse van aanleiding-gedrag-gevolg. Dus afspraken maken over **gedragsveranderingen**
- De **naleving van deze afspraken** komen iedere week in een kort gesprek met de leerkracht aan de orde. Vaste **evaluatiemomenten**. Dit wordt vermeld in het leerlingdossier
- Contact tussen **ouders en school**; elkaar informeren en overleggen.
Eventueel: Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.

Ouders van gepeste kinderen:

- a) Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b) Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c) Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
Het gepeste kind niet over beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'.
Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- d) Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- f) Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders van pesters:

- a) Neem het probleem van uw kind serieus
- b) Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden
- c) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- d) Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e) Besteed extra aandacht aan uw kind
- f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders:

- a) Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- b) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- c) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag
- d) Geef zelf het goede voorbeeld
- e) Leer uw kind voor anderen op te komen
- f) Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Wanneer het pesten niet stopt:

Dan volgen de verdere fases, afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag.

Fase 2

- Een of meerdere pauzes binnenblijven.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een gesprek met de ouders als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd.

Fase 3

Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

Fase 4

De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. Blijft de situatie verder escaleren, dan volgt de procedure schorsing en verwijdering. Deze is vastgesteld door het bevoegd gezag van onze stichting Catent. Deze procedure kunt u vinden op de site van de school.

Pestprotocol Daltonbasisschool Fredericus



Er is een verschil tussen plagen en pesten:

Plagen is:

- Iets doen wat een ander niet erg vindt
- Een flauw grapje maken
- Iets van een ander afpakken of verstoppen

Pesten is:

- Vaak stomme grapjes maken die een ander niet leuk vindt
- Uitschelden, buitensluiten, slaan en/of schoppen
- Dingen doen waarvan de ander een naar gevoel in zijn buik krijgt

Wat kun je als kind doen als je gepest wordt of ziet dat iemand gepest wordt:

- Als je wordt gepest of ziet dat er gepast wordt, kun je "stop, denk, doe!" zeggen
- Als het niet stopt kun je naar de meester/juf gaan
- Durf je dit niet dan kun je naar juf Ellen gaan
- Durf je dit niet, dan kun je tegen een vriendje/vriendinnetje vertellen die naar de meester/juf kan gaan
- Als je ziet dat iemand gepest wordt, kun je het kind dat gepest wordt vragen om met jou/jullie mee te doen

Op Daltonbasisschool Fredericus willen we niet dat er wordt gepest. We hebben daarom de volgende afspraken gemaakt:

- Ik doe niets bij een ander kind, wat ikzelf ook niet prettig vind
- Wij sluiten niemand buiten de groep en noemen elkaar bij de voornaam
- Niemand heeft het recht om een ander uit te schelden, te schoppen, te slaan of te spugen.
- Wordt er gepest dan praten we er thuis en op school over; we houden het niet geheim
- Als er iets gebeurt wat je niet leuk vindt, probeer je eerst samen te praten.
- Kom je er niet uit dan ga je naar je meester of juf.
- Deze regels gelden op school en daarbuiten.

Wordt er wel gepest, dan doen we er iets aan.

Hieronder een aantal ideeën:

- Een dramaspel in de klas waarin de rollen van de pester en het gepeste kind worden omgedraaid.
- Een opstel schrijven over wat je hebt gedaan en hoe je het gaat oplossen
- Een gesprek met de meester/juf en je ouders erbij.

Gemaakt door de leerlingenraad

maart 2015